

RAPORT

**Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 26-27 czerwca 2010 r.
na Wydziale Zarządzania Wyższej Szkoły Zarządzania w Szczecinie
dotyczący oceny jakości kształcenia na kierunku „zarządzanie”
na poziomie studiów pierwszego stopnia.**

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu oceniającego

Wizytację w Wyższej Szkole Zarządzania w Szczecinie przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- dr hab. Tadeusz Kufel – Przewodniczący Zespołu, członek PKA
- dr hab. Barbara Pogonowska – ekspert PKA,
- prof. dr hab. Stefan Wrzosek – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Michał Mętlewicz - przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja w Wyższej Szkole Zarządzania w Szczecinie na kierunku „zarządzanie” odbyła się po raz drugi - kierunek ten został pozytywnie oceniony przez Państwową Komisję Akredytacyjną w roku 2004.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni prowadzącej oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, a także dodatkowe, o przedstawienie których zwrócono się w trakcie wizytacji, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, a także przeanalizował wybrane losowo prace dyplomowe.

Raport został opracowany na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz jej pracownikami.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Wyższa Szkoła Zarządzania w Szczecinie jest - zgodnie z zapisem § 1 Statutu Uczelni – niepubliczną uczelnią posiadającą osobowość prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu nadanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyzją nr DSW3-07-411-74/07 z dnia 18 kwietnia 2007 r.

Uczelnia funkcjonuje na podstawie stosownego zezwolenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 września 1999 r. Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 lipca 2006 r. Uczelnie otrzymała zgodę na jej funkcjonowanie na czas nieokreślony. Kształcenie na

prowadzonym w Uczelni kierunku studiów realizowane jest na podstawie stosownej decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Misja Uczelni została zawarta w sentencji „Nowa jakość studiowania – nowa jakość biznesu” i ma odpowiadać na zapotrzebowanie rynku na profesjonalną kadrę menedżerską. Uczelnia o profilu jednokierunkowym jest nastawiona na kształcenie o charakterze zawodowym.

Misja Uczelni jest sformułowana wąsko i zorientowana na kształcenie menedżerów, co odpowiada zakresowi prowadzonego w niej kształcenia.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni (§ 12) organ kolegialny Uczelni, tj. Senat, a także organy jednoosobowe (§ 16 ust. 6 i § 17 ust. 7), tj. Rektor i Dziekan wypełniają obowiązki statutowe.

Senat wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 169 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w ustawowym terminie, tj. nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, Uchwałę nr 55/2010 z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie zasad i trybu rekrutacji na rok akademicki 2011/2012. Na rok akademicki 2010/2011 Senat podjął odpowiednio Uchwałę nr 51/2009 w dniu 27 maja 2009 r. Zasady rekrutacji podawane są do publicznej wiadomości przez umieszczenie w internecie.

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 31 maja 2006 r. Uchwałę nr 37 określającą rodzaj zajęć dydaktycznych, w tym roczny wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk.

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy i zatwierdził w dniu 28 maja 2010 r. sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni za rok akademicki 2009/2010.

Senat zatwierdził plany studiów i programy nauczania dla prowadzanego kierunku studiów „zarządzanie” na rok akademicki 2009/2010.

Senat wypełnił także obowiązki wynikające z zapisu oraz § 37 ust. 3 Statutu Uczelni powołując Komisję Dyscyplinarną oraz Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną – Uchwałę nr 57/2010 w dniu 28 maja 2010 r.

Rektor Uczelni oraz Dziekan – jako organy jednoosobowe - zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którymi organy te zatrudnione są w Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**.

Rektor wypełnił m. in. obowiązek wynikający z przepisów art. 35 ust. 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i przekazał w terminie, tj. w dniu 14 października 2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego **sprawozdanie roczne z działalności Uczelni** wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej.

Regulamin studiów Wyższej Szkoły Zarządzania w Szczecinie (dalej – WSZ) został prawidłowo wprowadzony zgodnie z wymogami art. 161 ust. 1 (*in fine*) ustawy został zatwierdzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Brakuje opinii studentów w sprawie regulaminu studiów WSZ.

Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom WSZ stanowi podstawę do rozdysponowania funduszu pomocy materialnej. Dodatkowym aktem prawnym dotyczącym pomocy materialnej jest Zarządzenie nr 07/10/D Dziekana WSZ z dnia 21 czerwca 2010 r. w sprawie przydziału pomocy materialnej studentom WSZ. Przedmiotowy regulamin jest sformułowany niejasno. Treść postanowień regulaminu zasadniczo jest zgodna z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy.

Warunki odpłatności za studia określa Zarządzenie nr 09/2/R Rektora WSZ z dnia 2 stycznia 2009 r. w sprawie tabeli opłat na rok akademicki 2009/2010, a także Umowa o warunkach odpłatności za studia. W zarządzeniu brak jest jednak określenia wysokości opłat wnoszonych za legitymację elektroniczną oraz indeks.

Umowa student - uczelnia jest sformułowana w sposób przejrzysty, nie zawiera w swojej treści postanowień umownych uznanych za niedozwolone. Umowa nie posiada załączników np.: Zarządzenia Rektora w sprawie tabeli opłat na kolejny rok akademicki. Niemniej jednak student przed podpisaniem umowy oświadcza, iż zapoznał się z treścią Regulaminu Studiów. Brakuje również wzorca umowy, która byłaby zamieszczona na stronie internetowej w celu zapoznania się kandydatów na studia, zarówno z opłatami obowiązującymi w Uczelni, jak i z samą formą umowy.

Wysokość opłat pobieranych przez uczelnię za wydawane dokumenty jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych

Wyższa Szkoła Zarządzania jest Uczelnią jednowydziałową. W skład Wydziału Zarządzania wchodzi cztery Katedry: Zarządzania, Marketingu, Handlu i Usług oraz Nieruchomości.

Ponadto w strukturze Uczelni funkcjonuje Kwestura, Studium Języków Obcych, Biuro Badań i Szkoleń, Dziekanat oraz Biblioteka z Czytelnią i Laboratorium Językowe.

Zdaniem Zespołu Oceniającego funkcjonujące aktualnie katedry spełniają swoje zadania dydaktyczne. Kształcenie odbywa się na kierunku „zarządzanie” czemu odpowiada reprezentowany przez pracowników Katedr dorobek naukowy oraz zakres prowadzonych przez nich badań. Z kolei specyfika funkcjonujących Katedr zapewnia odpowiedni poziom współpracy z liczbą studentów na tym na kierunku.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	Uczelni	Jednostki	Uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	51	51	-	-
Studia niestacjonarne	237	237	-	-
Razem	288	288	-	-

Studenci ocenianego kierunku są studentami Uczelni. Jest to jedyny kierunek studiów prowadzony w tej Uczelni. Na studiach stacjonarnych studiuje aktualnie 17,7% ogółu studentów tej Uczelni, co jest aktualnie bardzo pozytywnym aspektem.

5. **Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.**

Obecnie w Uczelni realizowane jest kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku „zarządzanie”.

Państwowa Komisja Akredytacyjna **pozytywnie** oceniła jakość kształcenia na kierunku „zarządzanie” w roku 2004.

Uczelnia nie posiada uprawnień do kształcenia na studiach II stopnia oraz do nadawania stopni naukowych.

6. **Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.**

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I		74	74
	II	22	85	107
	III	29	78	107
Razem		51	237	288

Oceniany kierunek jest jedynym kierunkiem studiów realizowanym w tej Uczelni. Pozytywnym elementem jest prowadzenie studiów stacjonarnych, jednakże brak jest ich już aktualnie na pierwszym roku.

Uczelnia realizuje swoją misję. Organy Uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami. Kierunek *zarządzanie* jest jedynym kierunkiem prowadzonym w Uczelni.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia

W raporcie samooceny zamieszczono dwa różne opisy sylwetki absolwenta. Pierwszy w zasadniczej treści raportu, drugi w załączniku jako wstęp do prezentacji planu studiów. Żaden z nich nie ma mocy wiążącej. Pierwszy mówi, że:

„Absolwenci zdobywają niezbędne podstawy teoretyczne z zakresu nauk ekonomicznych i zarządzania, a także dyscyplin komplementarnych, oraz uzyskują umiejętności analizy otoczenia przedsiębiorstwa, w szczególności środowiska rynkowego i konkurencyjnego firmy, analizy zasobów wewnętrznych przedsiębiorstwa oraz planowania strategii rozwoju i działania przedsiębiorstwa, w tym jego podstawowych strategii, zarządzania marketingiem, personelem i finansami firmy. Kluczową umiejętnością absolwentów kierunku jest przygotowanie do opracowania, wdrażania i kontroli programów operacyjnych strategii

przedsiębiorstwa. Absolwenci kierunku znajdują zatrudnienie na stanowiskach operacyjnych, analitycznych, menedżerów średniego szczebla zarządzania w przedsiębiorstwach, agencjach konsultingowych. Marketingowych i instytucjach non profit.”

Drugie ujęcie jest następujące:

„Absolwent powinien posiadać wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu nauk o zarządzaniu i pokrewnych dotyczącą istoty, prawidłowości i problemów funkcjonowania organizacji – przedsiębiorstw, instytucji publicznych i struktur bezpieczeństwa państwa. Powinien posiadać umiejętność rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacjami. Powinien być przygotowany do realizacji podstawowych funkcji zarządzania procesami (przedsięwzięciami) w organizacjach o charakterze gospodarczym, administracyjnym lub bezpieczeństwa publicznego. Absolwent powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługiwać się słownictwem specjalistycznym z zakresu zarządzania w tym języku. Absolwent powinien być przygotowany do pracy w charakterze specjalisty organizacji i zarządzania oraz menedżera/kierownika średniego szczebla zarządzania w przedsiębiorstwach, a także do prowadzenia własnej działalności. Absolwent powinien posiadać umiejętności skutecznego komunikowania się, negocjowania i przekonywania oraz pracy w zespole. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.”

W żadnym z tych opisów nie przewidziano tworzenia specjalności. Są natomiast – wprowadzone uchwałą Senatu – profile dyplomowania, które różnią się tylko seminariami, a zatem nie powinny być wpisywane do dyplomów jako specjalności. Jeden z tych profili - handel zagraniczny - nie mieści się w kanonie kierunku *zarządzanie*.

Oba opisy mają pewne wady i zalety, ale w obu nie zwrócono uwagi na kształtowanie postaw. Drugie ujęcie jest pełniejsze, ale niezrozumiałe jest deklarowanie w nim wiedzy i umiejętności dotyczących zarządzania bezpieczeństwem publicznym, bo w planach studiów nie ma nic, co by do tego nawiązywało. Opisy kwalifikacji są ambitne i można sądzić, że tylko bardzo zdolni i pracowici studenci mogą osiągać tak wiele - przy dość skromnych – minimalistycznych planach studiów. Najważniejszą, ale też często spotykaną wadą jest nieoficjalny charakter opisu, co nie skłania do podporządkowywania mu koncepcji programowych.

Opisy sylwetki absolwenta są zgodne ze standardami kierunku *zarządzanie*, jednakże wskazane byłoby przedstawienie jednej – obowiązującej – sylwetki absolwenta, bowiem nie jest wiadomo, która z zaprezentowanych ma moc obowiązującą.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów

Zasady rekrutacji reguluje uchwała Senatu. Przyjęcia odbywają się według kolejności zgłoszeń, bez jakiegokolwiek selekcji kandydatów. W praktyce oznacza to przyjmowanie wszystkich chętnych. Nie jest to rozwiązanie dobre, bo skłania do „równania w dół” z poziomem wymagań i bogactwem programów. Jest jednak typowe dla niedużych uczelni w warunkach znacznej konkurencji i zmniejszającej się liczby maturzystów.

1.3. Ocena realizacji programu studiów z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach kształcenia

Plan studiów stacjonarnych obejmuje 2010 godzin zajęć, a niestacjonarnych 1245 godzin. W obu poszczególnym treściom przypisano łącznie 180 punktów ECTS. W planie studiów niestacjonarnych przewidziano dokładnie tyle godzin na każdą z treści podstawowych, ile wynoszą wymagania standardowe. Na studiach stacjonarnych do standardu dodano po 15 godzin mikroekonomii i finansów. Liczba punktów jest w obu wypadkach identyczna ze standardem, czyli 36. Podobnie zaplanowano treści kierunkowe. Na studiach stacjonarnych przeznaczono na nie 375 godzin, a na niestacjonarnych 300 – czyli standardowe minimum. W obu wypadkach przypada na nie po 41 punktów, czyli o 3 więcej od wymaganej liczby. Na wychowanie fizyczne (tylko na studiach stacjonarnych) przeznaczono 120 godzin, czyli dwukrotnie więcej niż się wymaga. Na język obcy (tylko angielski) 180 godzin na studiach stacjonarnych i 120 na niestacjonarnych przy wymaganych 120 (liczba punktów jak w standardzie – 5). Podobnie poprawnie zaplanowano technologie informacyjne (przy wymaganych 30 godz. i 2 punktach jest 45 godz. na stacjonarnych i 30 na niestacjonarnych – w obu wypadkach po 2 punkty). Za mało godzin przeznaczono na treści humanistyczne, bo 30 godzin i 3 punkty na stacjonarnych i 15 godzin i 3 punkty na niestacjonarnych (przy wymaganych 60 godzinach i 3 punktach). Jest w planie kształcenie dotyczące ochrony własności intelektualnej i to w znacznym wymiarze (30 godz. dla stacjonarnych i 15 dla niestacjonarnych – po 2 punkty). Treści nazwane specjalizacyjnymi są jednakowe dla wszystkich studentów, lecz odpowiednie dla kierunku studiów.

Plan studiów odpowiada standardowi z wyjątkiem niedostatku treści humanistycznych. Jest jednak, jak już wspomniano, minimalistyczny, co stawia pod znakiem zapytania możliwość realizacji ambitnych zamierzeń wskazanych w sylwetce absolwenta.

Zastrzeżenia wzbudza sposób realizacji wyboru treści kształcenia przez studentów. Jedynymi wybieranymi zajęciami są seminaria. Ponadto w każdym przedmiocie przewidziano i zapisano w sylabusie po kilka tematów fakultatywnych, spośród których grupa studencka dokonuje wyboru w porozumieniu z prowadzącym zajęcia. Nie jest to ten rodzaj wyboru, jaki przewidziano w standardach nauczania, bo nie pozwala studentowi samodzielnie kształtować swego profilu kwalifikacji.

1.4 Ocena systemu ECTS

System ECTS wdrożono, jeśli można za takie wdrożenie uznać przypisanie punktów poszczególnym zajęciom. Jest to jednak wdrożenie tylko formalne, bo brak wyboru przedmiotów, brak indywidualizacji programów i brak wymiany studentów powodują, że możliwości wynikające z ECTS nie są wykorzystywane.

W szczególności przypisanie punktów wywołuje pewne wątpliwości, bo nie wydaje się w każdym przypadku zgodne z obciążeniem studenta pracą. Aż 15 punktów przypisano specjalistycznym wykładom gościnnym (150 godzin na studiach stacjonarnych i 30 na niestacjonarnych), a zajęcia te zdają się nie absorbować studentów. Są zaliczane bez ocen, a ich treści trudno ocenić, bo nie ma sylabusów ani programów.

1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Studenci WSZ mają dostęp zasadniczo do wszelkich pomocy dydaktycznych (*sylabusy, gablotki informacyjne, do bezprzewodowego Internetu w budynku Uczelni*). Na terenie Uczelni jednak nie funkcjonuje biblioteka, której obowiązki przejął Dziekanat ze względu na fakt, iż pomieszczenie wynajmowane przez Uczelnię dla Biblioteki chwilowo zostało zabrane przez inną instytucję. Prowadzący zajęcia są dostępni podczas konsultacji,

których godziny są dostosowane do potrzeb studentów. Wszelkie pomoce dydaktyczne są dostępne również poprzez Internet i specjalny serwer dla studentów. Tam też podane są terminy konsultacji, kontakty do prowadzących zajęcia. Praca dziekanatu nie budzi żadnych wątpliwości.

Studenci pierwszego roku spotykają się z Dziekanem, który prezentuje niezbędne informacje dotyczące przebiegu studiów. Zachęca do aktywności w kołach naukowych, organizacjach. Omawia kwestię pomocy materialnej. Odpowiada na pytania studentów. Uczelnia nie prowadzi Biura Karier.

Dostęp do niezbędnych pomocy dydaktycznych został oceniony pozytywnie.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów

Ocenę oparto na przeglądzie udostępnionych prac kontrolnych i testów. Prac przejściowych, projektowych lub innych samodzielnych opracowań studentów nie otrzymano. Przejrzane materiały dotyczyły: podstaw zarządzania, statystyki, matematyki i podstaw marketingu. Było ich zatem niewiele, ale wynika to z częstych egzaminów ustnych. Tę formę przy niedużej liczbie studentów można uznać za uzasadnioną.

Złożoność pytań była różna. Wyraźnie łatwe wydały się zestawy ze statystyki. Wyraźnie wyższe były wymagania z podstaw marketingu i podstaw zarządzania. Na pracach studenckich były ślady ich sprawdzania, najczęściej w postaci punktów za odpowiedzi.

Dodatkowo dokonano przeglądu protokołów zaliczeń i egzaminów z ostatniego semestru. W większości wypadków rozkłady ocen były zbliżone do normalnych. Z niektórych przedmiotów, zwłaszcza na III roku studiów, nie było jednak ocen niedostatecznych, a dużo było bardzo dobrych. Symptomatyczne, że dotyczy to często przedmiotów prowadzonych w całości przez osoby bez stopni naukowych, np. rachunkowości finansowej, zarządzania jakością, zarządzania projektami, a szczególnie ochrony konkurencji i konsumenta, gdzie w jednym z protokołów zaliczenia nie było ocen niższych niż plus dobry. Były także protokoły wskazujące na niewielkie wymagania ze strony osób ze stopniami lub tytułami naukowymi, np. polityka gospodarcza i społeczna, polityka handlowa, finanse przedsiębiorstw, arkusz kalkulacyjny, zarządzanie nieruchomościami.

W sumie można stwierdzić, że od studentów wymaga się opanowania podstawowej wiedzy i umiejętności. Ocenia się czasem zbyt pobłażliwie, ale i to nie jest zjawiskiem bardzo częstym. Wadą jest także brak prac przejściowych czy innych opracowań samodzielnych lub grupowych.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Znaczący odsiew jest tylko na I roku studiów. Według ostatnich danych wynosi około 18%. Na II roku ubytki są poniżej 10%, a na III są poniżej 1%. Podstawową przyczyną odsiewu, zwłaszcza na I roku, jest nieumiejętność sprostania wymaganiom. Zespół przypuszcza, iż powodem ubytków są też trudności z wnoszeniem opłat za studia, ale danych na ten temat nie uzyskano.

2.3. Ocena zasad dyplomowania

Podstawowe zasady dyplomowania są określone w regulaminie studiów. Studenci mają możliwość wyboru promotora, choć to jednoznacznie w regulaminie nie jest sformułowane. Ich zainteresowania i możliwości są obok specyfiki kierunku podstawą ustalenia tematu pracy

dypłomowej. Promotorem lub recenzentem może być osoba co najmniej ze stopniem doktora, a zdarza się, że obaj są doktorami. Promotor i recenzent stanowią pary stałe, bez względu na temat pracy. Nie jest to dobra praktyka. Należałoby dbać o to, by zawsze chociaż jedna z tych osób była profesorem lub doktorem habilitowanym i wskazywać jako recenzenta osobę odpowiednią ze względu na temat pracy.

Tematy prac dyplłomowych nie zawsze są odpowiednie dla kierunku „zarządzanie”. Wśród prac ukończonych w ostatnim roku akademickim nieodpowiednich pod tym względem było około 10%. Przykłady to: Charakterystyka zjawiska migracji zarobkowej z Polski do Wielkiej Brytanii i Irlandii, Polsko-norweska współpraca gospodarcza w latach 1998-2007, Wpływ członkostwa Polski w UE na handel artykułami rolno-spożywczymi, Sprzedaż gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych za lata 2007-2008 na przykładzie Jednostki Gospodarczej Zasobu w Myśliborzu, Metody i praktyka nabywania nieruchomości w Polsce i w UE, Rozwój bankowości w sieci placówek pocztowych.

Ocena pracy dyplłomowej jest sporządzana przez promotora i przez recenzenta według jednolitego wzoru. Jest to formularz zawierający ocenę merytoryczną i formalną ujętą w 7 punktach w sposób naśladowujący rozwiązania niegdyś obowiązujące wszystkie uczelnie, a dodano do tego informację o kontroli antyplagiatowej.

Egzamin dyplłomowy przeprowadza komisja trzyosobowa pod przewodnictwem rektora lub dziekana i z udziałem promotora oraz recenzenta. Zadaje się 3 pytania, chociaż w regulaminie studiów jest mowa o prezentacji wniosków z pracy i o dwóch pytaniach. Wszystkie pytania dotyczą treści pracy, co obniża rangę egzaminu.

Ostateczną ocenę komisja ustala na podstawie średniej ważonej: 0,5 średniej ocen ze studiów, 0,25 średniej ocen pracy i 0,25 średniej ocen za odpowiedzi na pytania egzaminacyjne. To tradycyjne rozwiązanie może powodować zawyżanie ocen ostatecznych.

W sumie system jest w większości poprawny. Wyjątki stanowią nie zawsze odpowiednie tematy prac, nie zawsze najlepszy dobór recenzentów i pytania wyłącznie dotyczące treści pracy.

Załącznik Nr 3. Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplłomowych

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

Efekty kształcenia, jak już wspomniano wyżej, zostały zdefiniowane ambitnie, lecz dosyć ogólnie, bez uwzględnienia specjalizacji i bez deklaracji dotyczącej kształtowania postaw. Jest to także opis bez cech obowiązującego dokumentu. Plany i programy studiów są w zasadzie zgodne z tą deklaracją, a więc mają jej wady. Ich zgodność ze standardami kształcenia jest na poziomie dopuszczalnego minimum, lecz z niedostatkiem treści humanistycznych. Program i plan studiów, praktyka oceniania studentów, jakość prac dyplłomowych i zasady wyznaczania ostatecznej oceny na dyplłom nie pozwalają wskazać istotnych niezgodności z deklarowanymi efektami kształcenia. Jedynie można wątpić, czy przy minimalistycznym programie i umiarkowanych wymaganiach studenci, którzy rzadko są szczególnie zdolni (nie ma selekcji na wstępie), osiągną deklarowany poziom kwalifikacji.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych

Nie praktykuje się kształcenia na odległość. Zajęcia są prowadzone w formie wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych, warsztatów, lektoratów i konwersatoriów. Udział wykorzystania metod aktywizujących wydaje się dosyć duży (nie jest to jednak udokumentowane) ze względu na niewielkie grupy studenckie i duży udział praktyków w prowadzeniu zajęć. Cechą wyróżniającą wydaje się duży udział praktycznego ćwiczenia dyskusji, negocjacji, komunikowania interpersonalnego, inscenizacji konfliktów, radzenia sobie ze stresem, a mniejszy udział analiz przypadków, ćwiczeń rachunkowych itp. Jak już wspomniano, dostrzegalny jest niedostatek zajęć opartych na indywidualnej lub grupowej pracy studentów, np. nad projektami. Specyficzną formą zajęć są wykłady gościnne prowadzone przez profesorów z Uniwersytetu Illinois, wybitnych praktyków biznesu, polityków, dyplomatów i pracowników administracji lokalnej. Te wykłady wprowadzają urozmaicenie i pobudzają zainteresowania studentów.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów

Sylabusy są opracowane jednolicie i zgodnie z zasadami. Dostrzeżone wady to zbyt lakoniczne w wielu wypadkach informacje o formie zaliczenia bez podania warunków zaliczenia, zbyt długie niektóre listy literatury bez podziału na obowiązkową i uzupełniającą (Zarządzanie MŚP – 11 pozycji, Ochrona konkurencji i konsumenta – 19 pozycji, w tym 13 aktów normatywnych, Dziennikarstwo – 11 pozycji, Przedsiębiorczość, Mikroekonomia, Podstawy zarządzania – po 9 pozycji). Są też nieliczne braki w treściach programowych, np. w finansach przedsiębiorstwa brak kosztów kapitału i oceny projektów inwestycyjnych.

Sylabusy są dostępne w systemie komputerowym obsługującym proces dydaktyczny. Oprócz sylabusów studenci otrzymują tą drogą materiały dydaktyczne rozszerzające informacje o treściach programowych z każdego przedmiotu. Materiały te odpowiadają treści slajdów wykorzystywanych podczas prowadzenia zajęć, a czasem są bardziej obszerne (30-60 stron na przedmiot).

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Obowiązkową praktykę odbywają studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Są organizowane przede wszystkim w kilkunastu przedsiębiorstwach i instytucjach, z którymi Uczelnia stale współpracuje, a także w Biurze Badań i Szkoleń w ramach Uczelni. Istnieje też możliwość zaliczenia praktyki na podstawie pracy zawodowej.

Praktyki organizuje i nadzoruje dyrektor Biura Badań i Szkoleń, zalicza natomiast dziekan na podstawie stosownego dzienniczka potwierdzonego przez instytucję szkolącą praktykanta.

System jest poprawny.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów)

Rozkład zajęć w roku akademickim, w tym okresy sesji egzaminacyjnych nie wzbudzają zastrzeżeń. Zajęcia na studiach niestacjonarnych są co tydzień, według powtarzalnego planu,

w piątki od 16.15 do 21.15 i w soboty od 8.00 do 18.00 lub krócej. Na studiach stacjonarnych są we wtorki, środy (rzadko), czwartki i piątki, nie dłużej niż do 17.00.

Nie dostrzeżono nadmiernych bloków zajęć jednorodnych (nie przekraczają 3 godzin lekcyjnych), tzw. okienka w planach zajęć są rzadkością.

Obciążenia studentów wydają się rozłożone dość równomiernie, ale to ocena na podstawie równomiernego rozłożenia punktów ECTS, a do tego systemu zgłoszono wyżej pewne zastrzeżenie. Oczywiście jest jednak, że nie ma nadmiernych spiętrzeń obowiązków.

Niewiele jest egzaminów. Na sesję przypadają nie więcej niż 3.

Za niepoprawność można uznać powierzanie poszczególnych przedmiotów w całości osobom bez stopni naukowych, chociaż prowadzą tylko konwersatoria i nie egzaminują (przedmiot kończy się zaliczeniem). Jedną z takich osób prowadzi prawo, inną zachowania organizacyjne, zarządzanie jakością, zarządzanie projektami i zarządzanie zasobami ludzkimi, jeszcze inną rachunkowość finansową. Tym gorzej, że są to przedmioty z grupy kierunkowych i podstawowych.

Załącznik Nr 4. Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Okres wizytacji Zespołu Oceniającego przypadł na sesję egzaminacyjną, dlatego hospitacje dotyczą także procesu przeprowadzania egzaminów kursowych z poszczególnych przedmiotów. Główną zaletą przeprowadzanych egzaminów ma ich ustny charakter, co pozwala prawidłowo ocenić wiedzę studenta. Rozkład ocen egzaminacyjnych ma charakter normalny. Przebieg wizytowanych egzaminów prawidłowy. Studenci oceniają występowanie egzaminów ustnych pozytywnie.

Wnioski:

W planach studiów zbyt mało godzin przeznaczono na realizację treści humanistycznych. Zbyt mała jest także możliwość wyboru zajęć przez studenta oraz nieuzasadnionym traktowaniem profili dyplomowania jako specjalności. Stwierdzono również niewielki udział własnej pracy studentów nad analizami czy projektami, zaś tematy części prac dyplomowych nie mieszczą się w kanonie kierunku *zarządzanie*.

Zalety to w miarę normalne rozkłady ocen i duży udział dobrych prac dyplomowych z praktycznymi zadaniami badawczymi. Te gorsze prace są zwykle odpowiednio nisko oceniane.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia

W ocenianej Szkole są jedynie pewne elementy systemu zapewnienia jakości kształcenia. Brak zwłaszcza decyzji organów Uczelni nadających mu kształt organizacyjny, w tym regulujących stosowne procedury. Przeglądami, ocenami, projektowaniem planów i programów studiów zajmuje się przede wszystkim dziekan lub rektor. Nie powołano stosownej komisji i nie uregulowano procedur.

Te istniejące elementy systemu to regularne hospitacje zajęć prowadzone przez dziekana i coroczne ankiety studenckie. Przeglądane notatki z hospitacji zawierały jednak wyłącznie wysokie oceny. Ankietowanie polega na wypełnieniu przez studenta takiego samego formularza, jaki służy do udokumentowania hospitacji. Zawiera on pięć pytań:

- o spełnienie przez zajęcia oczekiwań ankietowanego,
- o przygotowanie prowadzącego,
- o ocenę sposobu prowadzenia zajęć,
- o jakość materiałów dydaktycznych,
- o osiągnięcie celu zadeklarowanego przez prowadzącego na początku zajęć.

Ankiety są wykorzystywane jako podstawa decyzji kadrowych.

Oprócz tego studenci mogą za pomocą systemu informatycznego brać udział w układaniu rankingu nauczycieli akademickich. Robią to niemal wszyscy. Wyniki pięciu nauczycieli najlepszych w tym rankingu są prezentowane na stronie internetowej.

Obecnie wewnętrzny system zapewnia jakości kształcenia nie posiada ujęcia normatywnego. Obywa się on jednak w oparciu o standardowy mechanizm tj. proces ankietyzacji kadry dydaktycznej, a także hospitację. Brakuje jednak zbiorczego i syntetycznego opracowania wyników zarówno procesu ankietyzacji jak i hospitacji. Wyniki hospitacji są niepublikowane.

Proces ankietyzacji od w WSZ od kilku lat odbywa się w formie elektronicznej. Ankieta odbywa się raz w semestrze. Wyniki procesu ankietyzacji są dostępne na stronie internetowej Uczelni właściwie bez przerwy, a zatem każdy student uczelni może sobie wejść i sprawdzić jak wypadł oceniany prowadzący. Odbywa się to wszystko w formie konkursu tj. oceniani są wykładowcy, a następnie w formie wykresu słupkowego są prezentowane na stronie wyniki, ale dotyczą tylko tylko pięciu najlepszych prowadzących. Nauczyciele akademicy, którzy zajmują pierwsze miejsce w rankingu sporządzanym na podstawie wyników ankiet otrzymują symboliczne nagrody od Rektora. Prowadzący, którzy wypadają słabo albo bardzo słabo, a dodatkowo są na nich skargi indywidualne pochodzące od studentów zostają zwolnieni z pracy. Mamy zatem w tym przypadku system motywacji w postaci nagrody dla najlepszych i kary dla osób, które się nie sprawdziły.

W procesie ankietyzacji na żadnym etapie nie uczestniczy samorząd studencki.

Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w Uczelni.

Wszyscy studenci obecni na spotkaniu mieli możliwość uczestniczenia w procesie ankietyzacji. Zgodnie również stwierdzili, że mają dostęp do wyników ankiet poprzez Internet wiedzą też, że w oparciu o proces ankietyzacji przyznawane są nagrody dla najlepszych wykładowców co studenci uznali za bardzo dobre rozwiązanie. Stwierdzili, iż w takiej formie jak jest to obecnie mają pełny dostęp do informacji o tym, kto i jak został oceniony. Studenci stwierdzili również, że nie ma problemu w tym żeby przyjść do Rektora i podzielić się z nim swoimi uwagami dotyczącymi prowadzących zajęcia. Podali również przykład wykładowcy, który się nie sprawdził i po interwencji studentów u Rektora wykładowca ten już w Uczelni nie pracuje. Studenci widzą zatem jaki jest efekt procesu ankietyzacji.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	2 (2)	-	-	2 (2)	-
Doktor habilitowany	2 (2)	-	-	2 (2)	-
Doktor	8 (7)	-	2 (1)	6 (6)	-
Pozostali		-	-	-	-
Razem	12 (11)	-	2 (1)	10 (10)	-

Nauczyciele akademicki zatrudnieni są w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym w Uczelni jako podstawowym miejscem pracy 16,7% ogółu pracowników Uczelni. Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego zatrudnionych w Uczelni do ogólnej liczby tych nauczycieli zatrudnionych w Uczelni wynosi 33,3%.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	-	-	-
2006	-	-	-
2007	-	-	-
2008	-	1	-
2009	1	1	-
Razem	1	2	-

W Uczelni następuje bardzo słaby rozwój kadry naukowej, bowiem w ciągu ostatnich pięciu lat tylko 1 osoba uzyskała stopień naukowy doktora, zaś stopień naukowy doktora habilitowanego - 2 osoby. W najbliższym roku akademickim Uczelnia planuje zatrudnienie na pierwszym etapie 1 samodzielnego pracownika naukowego.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W Uczelni znajdują się **nieaktualne (z 2006 r.)** oświadczenia wszystkich nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie” prowadzonym w

Wyższej Szkole Zarządzania w Szczecinie, które zostały podpisane na początku roku akademickiego 2006/2007.

Wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.), spełnią wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

Wszystkie wyżej wymienione osoby spełnią również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzą osobiście na kierunku „zarządzanie” co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

- merytorycznych

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 12 nauczycieli akademickich, w tym:

- 4 osoby z tytułem naukowym profesora bądź stopniem naukowym doktora habilitowanego,
- 8 osób ze stopniem naukowym doktora.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zgłoszonych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich wynika, że kadra spełnienia wymogi formalne oraz wymogi merytoryczne dotyczące oceny dorobku publikacyjnego. Zespół PKA zalicza do minimum kadrowego kierunku „zarządzanie”:

- 4 osoby z tytułem naukowym profesora bądź stopniem naukowym doktora habilitowanego, w tym:
 - 3 osoby do zakresu kierunku
 - 1 osobę do dziedziny związanej z kierunkiem
- 7 osób ze stopniem naukowym doktora, w tym:
 - 4 osoby do zakresu kierunku
 - 3 osoby do dziedziny związanej z kierunkiem.

Jedna osoba nie spełniała wymagań do zaliczenia do minimum kadrowego.

W związku z powyższym Zespół PKA stwierdza, że wymagania dotyczące minimum kadrowego ocenianego kierunku **zostały spełnione**.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „zarządzanie”, do liczby studentów na tym kierunku **jest spełniony** (nie może być mniejszy niż 1:180 - § 11 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.) i **wynosi 1: 26**.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej

Wszyscy nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego kierunku „zarządzanie” prowadzą zajęcia zgodnie z posiadanym dorobkiem naukowym oraz spełniają wymóg przeprowadzenia osobiście odpowiednio 60 i 90 godzin zajęć na kierunku „zarządzanie”.

Wyższa Szkoła Zarządzania współpracuje z amerykańskim Uniwersytetem Illinois w zakresie studiów podyplomowych oraz wykładów gościnnych.

Z analizy harmonogramu zajęć dla studentów 6 semestru studiów niestacjonarnych wynika, iż od 24 kwietnia br. odbywał się wykład gościnny z praktyki gospodarczej i społecznej pt. Zarządzanie Kulturą.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym

Spotkanie Zespołu PKA z nauczycielami akademickimi Wyższej Szkoły Zarządzania w Szczecinie odbyło się w dniu 26 czerwca br., w g. 12:00-13:00. Na spotkanie przybyło 8 osób. Przewodniczący Zespołu zapytał obecnych o sens angażowania się w tak małą Uczelnię (288 studentów). W odpowiedziach pojawiły się następujące racje: większa liczba bezpośrednich interakcji, ucieczka od anonimowości, większa rozpoznawalność a jednocześnie wyższy poziom odpowiedzialności wobec studentów. Ponadto przekonanie, że liczba studentów wzrośnie – np. na studiach niestacjonarnych liczba grup powiększyła się z dwóch do trzech.

Kolejne pytanie Przewodniczącego Zespołu dotyczyło charakteru wyróżnika WSZ wśród innych uczelni: w opinii kadry kandydaci przychodzą z polecenia, funkcjonuje tzw. marketing lojalnościowy. Uczelnia przeprowadza analizy motywów podjęcia studiów i właśnie ten motyw pojawia się coraz częściej. Studiujący już studenci wyrażają żal, że Uczelnia nie prowadzi magisterskich studiów uzupełniających. Poza tym funkcjonuje strona internetowa, która przedstawia problematykę wykładów oraz jej związki z praktyką co z pewnością zachęca młodych ludzi.

Następne pytanie zadał ekspert PKA – dotyczyło ono kwestii umieszczania na dyplomie informacji o tym, że absolwent ukończył studia na kierunku „zarządzanie” z zakresu np. handlu zagranicznego, a na kierunku nie są prowadzone specjalności a nawet pojedyncze wykłady związane z tą dziedziną. W odpowiedzi poinformowano, że studenci pod koniec II roku wybierają - w związku z zapisem na określone seminarium – profil dyplomowania, a ponadto na poszczególnych wykładach studenci mają możliwość (w pewnej części wymiaru godzin) wyboru tematów i zagadnień, które ich szczególnie interesują. Odpowiedź ta nie usatysfakcjonowała członków Zespołu PKA.

Nauczyciele akademicy podkreślali, że w Uczelni panuje miła atmosfera, bardzo sprawnie funkcjonuje administracja oraz to, że silną stroną jest organizacja zajęć: na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się co tydzień ale tylko w piątki i soboty – wolne niedziele są w opinii nie tylko wykładowców lecz również i studentów bardzo dobrym rozwiązaniem.

Kolejne pytanie Przewodniczącego Zespołu związane było z oceną stanu biblioteki – zdaniem kadry Uczelni, wybór książek był z nimi uzgadniany, a ponadto w odległości 300 metrów od Uczelni znajduje się Książnica Pomorska, z której zasobów studenci mogą

korzystać. Następnie kilka minut poświęcono kwestii zaostrzonych rygorów korzystania z biblioteki i kar za przetrzymywanie wypożyczonych książek. Na zakończenie ekspert PKA krytycznie ocenił poziom materiałów dydaktycznych (są powtórzenia, brak niektórych zagadnień).

Na zakończenie spotkania podjęto temat zajęć laboratoryjnych z technologii informacyjnych: wykładowcy Uczelni podkreślali, że grupy są nieliczne i często ułożone według kryterium wieku, aby starsi studenci nie odczuwali dyskomfortu.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). Dokumenty te są ponumerowane. We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie oraz zaświadczenia o odbyciu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W teczkach osób stanowiących minimum kadrowe zatrudnionych w Wyższej Szkole Zarządzania w Szczecinie przed wejściem w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym znajdują się aneksy do umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia tej ustawy, zgodnie z art. 264 ust. 9. Znajduje się w nich bowiem informacja o Uczelni – WSZ w Szczecinie stanowiącej dla nich podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy w rozumieniu przepisów tej ustawy. W aktualnie zawieranych umowach o pracę również taka informacja się znajduje.

Wnioski:

Zespół Oceniający stwierdza, że WSZ w Szczecinie spełnia wymagania minimum kadrowego dla prowadzenia studiów pierwszego na kierunku „zarządzanie”. Relacja między liczbą studentów a liczbą pracowników tworzących minimum kadrowe jest bardzo korzystna dla procesu dydaktycznego.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Działalność naukowa Uczelni mieści się w standardach uczelni prowadzących wyłącznie studia I stopnia. Większość publikacji pracowników naukowych posiada dorobek afiliowany przy uczelni będącej ich podstawowym miejscem pracy. Dlatego też dorobek publikacyjny pracowników Uczelni, który jest wydawany w wydawnictwie WSZ w Szczecinie ma charakter wyłącznie dydaktyczny i są to głównie materiały pomocne dla studentów.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

W Uczelni nie funkcjonują żadne koła i organizacje naukowego ruchu studenckiego.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Poziom współpracy jest wystarczający biorąc pod uwagę zawodowy charakter Uczelni (studia I stopnia). Głównie sprowadza się do wykładów zaproszonych gości z uczelni zagranicznych.

Wnioski

Pracownicy kierunku *zarządzanie* prowadzą badania naukowe i publikują efekty tych badań, jednakże są one afiliowane w uczelniach będących ich podstawowym miejscem pracy. Tematyka badań mieści się w dziedzinie nauk ekonomicznych oraz również w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Środki finansowe przeznaczone na badania w WSZ w Szczecinie są skromne. Wydział realizuje współpracę międzynarodową poprzez gościnne wykłady z zakresu zarządzania kadry profesorskiej z uczelni zagranicznych.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Poziom bazy dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych łącznie z umożliwiającym dostępem do księgozbiorów uniwersyteckich wydziałów ekonomicznych (Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług) oraz Książnicy Pomorskiej - jest adekwatny do potrzeb dydaktycznych (mała liczba studentów) prowadzonych na kierunku „zarządzanie” studiów I stopnia. Biblioteka Uczelni posiada tylko dostęp do bezpłatnych baz bibliograficznych.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci w dużej mierze pozytywnie wypowiadają się na temat bazy dydaktycznej Uczelni. Pojawiające się głosy krytyki odnoszą się głównie do parkingu, a także braku bufetu, w budynku Uczelni. Choć na terenie Uczelni funkcjonują automaty z kawą, a nawet kanapkami. Głosy krytyki dotyczą również sal dydaktycznych. Studenci stwierdzili, że część sal nie posiada klimatyzacji, co znacząco utrudnia pracę zwłaszcza latem czy zimą. Studenci stwierdzili, iż ergonomia miejsc siedzących jest w pełni satysfakcjonująca. Studenci zwrócili również uwagę na fakt, że wszystkie sale są na trzecim piętrze budynku przy jednoczesnym braku windy, która funkcjonuje tylko w wyjątkowych okolicznościach. Zgodnie jednak podkreślili, iż jednym z najważniejszych aspektów budynku jest jego położenie tj. kilkaset metrów od dworca PKP. Chwalony jest również dostęp do Internetu, z którego można

korzystać na terenie całej Uczelni. Studenci zaznaczyli, że znaczny problem stanowi brak punktu usługowego ksera.

Budynek jest słabo przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Winda, która jest na terenie nieruchomości jest w sektorze podlegającym Poczcie Polskiej, a nie WSZ. W rozmowie ze studentami niewielu z nich wie gdzie znajduje się winda, a w praktyce korzystanie z niej jest możliwe tylko w wyjątkowych okolicznościach. Kolejnym utrudnieniem jest duża liczba schodów, których powierzchnia jest całkowicie wytarta co powoduje, że są bardzo śliskie, a to może doprowadzić do wypadków. Z wyjaśnień Władz Uczelni wynika, że ponad 100-letnia klatka schodowa wraz z kamiennymi schodami podlega ochronie konserwatorskiej, dlatego jej modernizacja jest utrudniona. Na korytarzach w budynku Uczelni brakuje okien, a także klimatyzacji, co przy wysokiej temperaturze powietrza w porze letniej powoduje zaduch i podwyższoną temperaturę na korytarzu.

Wnioski:

Baza dydaktyczna Uczelni zapewnia realizację procesu dydaktycznego. Jedynym mankamentem jest utrudniony dostęp do windy dla osób niepełnosprawnych. Zasoby biblioteczne są na niskim poziomie, ale usytuowanie Uczelni w pobliżu Książnicy Pomorskiej (200m) rozwiązuje ten problem.

Część VII. Sprawy studenckie

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni

Samorząd Studencki nie funkcjonuje. Uczelnia komunikuje się ze studentami poprzez starostów poszczególnych grup. Regulamin jest skonstruowany w taki sposób aby łatwiej można było zorganizować się grupie studentów właśnie poprzez starostów, którzy wykonują określone zadania w ramach tej funkcji.

W związku z powyższym przedstawiciele studentów nie zasiadają w organach kolegialnych uczelni, a także innych organach kolegialnych uczelni za wyjątkiem Senatu, w którym studenci mają zagwarantowane ustawowe co najmniej dwadzieścia procent.

Z rozmowy zarówno z Dziekanem jak i Rektorem Uczelni wynika, iż Uczelnia stara się zainteresować studentów aktywnością w samorządzie studenckim jak i w kołach naukowych. W tym celu prowadzone są przez Dziekana spotkania z pierwszym rokiem.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

Rozdziału funduszu pomocy materialnej dokonuje Dziekan w trybie przewidzianym przez ustawę. Obywa się to w formie Zarządzenia, w którym Dziekan ustala listę studentów, którym zostało przyznane stypendium. Zarządzenie wraz z listą osób jest umieszczane w formie elektronicznej na wspólnym mailu. Dodatkowo studenci są powiadamiani poprzez system SMS. Wątpliwość może jednak wzbudzić fakt, że dziekan działając z mocy ustawy, w oparciu o przepisy regulaminu przyznawania pomocy materialnej podejmuje decyzje w indywidualnej sprawie studenta przyznając bądź nie stypendium. Natomiast w myśl

art. 207. 1 ustawy do takich decyzji stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Postępowania Administracyjnego. A zatem każdy student, który otrzymał stypendium bądź nie, powinien zostać poinformowany o tym fakcie w formie pisemnej decyzji administracyjnej w myśl art.107.1. k.p.a.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Studenci zgromadzeni na spotkaniu byli zadowoleni z wyboru kierunku studiów i uczelni. W większości deklarowali ponowną chęć wyboru Wydziału i Uczelni. Zdecydowana większość studentów wybrała ten kierunek i tę Uczelnię z powodu wysokiego poziomu kształcenia oraz dobrej renomy Uczelni. A także co najważniejsze ze względu na bardzo dobrą opinie dot. relacji pomiędzy pracownikami Uczelni a studentami. Studenci zwrócili uwagę na to, że dużą uciążliwością dla nich jest brak punktu usług kserowania na terenie budynku Uczelni. Studenci powiedzieli, że mają dużą liczbę notatek, która muszą kserować. Pozytywnie wypowiadali się o poziomie kształcenia, który w dużej mierze odpowiadał ich założeniu kiedy wybierali uczelnię. Bardzo chwalili sobie formę prowadzenia ćwiczeń, na których są zobowiązani do aktywności, dyskusji czy rozmów. Na ćwiczeniach dużą wagę prowadzący przykładają do umiejętności praktycznych. Stwierdzili również, że ich zdaniem nie uczą się przedmiotów, które w przyszłości nie będą w stanie wykorzystać w praktyce. Zwrócili jednak uwagę na fakt, że nie mieli do wyboru innego języka obcego niż angielski. Część osób uczestniczących w spotkaniu mówiła, że w liceum uczyła się języka niemieckiego i w związku z tym chcieliby kontynuować naukę tego języka. Studenci pozytywnie wypowiadali się o sposobie prowadzenia zajęć. Wykorzystywane są rzutniki, komputery. Studenci wyrazili chęć przeprowadzenia ponownego spotkania z Dziekanem podobnego do tego, które było na pierwszym roku. Uznali, że teraz mogliby się zaangażować w działalność, np.: w kole naukowym. Studenci uznali, że prowadzący zajęcia dużo od nich wymagają zwłaszcza na egzaminach – co oczywiście sobie cenią.

Wnioski:

Studenci pozytywnie oceniają proces kształcenia i warunki lokalowe. Sprawy studenckie są na bieżąco rozwiązywane przez Władze Uczelni.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziekanacie Uczelni.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: teczki osobowe studentów i absolwentów, karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie dla całej Uczelni przez Dziekanat - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.).

Księga dyplomów - prowadzona jest centralnie dla całej Uczelni. Potwierdzenie odbioru dyplomu znajduje się w teczkach absolwentów.

Protokoły egzaminacyjne - prowadzone są prawidłowo.

Indeksy – prowadzone są na ogół prawidłowo. W indeksach powinny być wpisywane godziny wykładów i ćwiczeń.

Karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są prawidłowo. Wskazane jest jedynie uzupełnienie podpisu osoby dokonującej zaliczenia o imienną pieczęć.

Teczki osobowe studentów

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, poświadczona fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualna fotografia kandydata, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta, podpisana przez Rektora umowa o warunkach odpłatności za studia, kopia decyzji o przyjęciu na studia oraz dokumentacja z postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na studia, a także potwierdzenie odbioru indeksu i legitymacji.

W aktach studentów, którzy otrzymali zgodę na wznowienie studiów znajdują się kopie decyzji Dziekana w powyższych sprawach. *Brak natomiast kopii decyzji w sprawie powtarzania roku.*

Skreślenia dokonywane są przez Dziekana zgodnie z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). W aktach studenta znajduje się również pokwitowanie odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz suplement. W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru dyplomu, jego odpisu i suplementu.

W suplementach do dyplomu wskazane jest uzupełnienie wpisów w pkt. IV ust. 3 o temat pracy dyplomowej, jej ocenę, a także ocenę z egzaminu dyplomowego.

Analiza dokumentacji dotyczącej toku studiów pozwala na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona na ogół w sposób poprawny.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			X		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania				X	
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna				X	
Cz. II	Efekty kształcenia				X	

Cz. V	Badania naukowe				X	
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce

Uczelnia jako szkoła jednowydziałowa i jednokierunkowa powinna bardziej zwrócić uwagę na sprawy związane z jej wizerunkiem, odmiennością, aby zwiększyć rekrutację studentów, co pozwoliłoby na rozwój Uczelni.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia dokonała korekty uchybień wskazanych w tym raporcie i przekazała stosowną dokumentację te fakty potwierdzającą. Aktualnie Uczelnia spełnia wymagania w zakresie standardów kształcenia oraz minimum kadrowego. W związku z powyższym zmianie uległy oceny dotyczące spełnianych standardów.

Tabela nr 6.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			